Gyermek és ifjúságvédelmi stratégia

Felsőzsolcai
Szent István Katolikus Általános Iskola

Készítette:

Mátyusné Juhász Tímea és Tóthné Monostori Aliz

2026.

Tartalomjegyzék

1. Felsőzsolca gazdaságföldrajzi, gazdaság-szociológiai jellemzés 3
2. A Felsőzsolcai Szent István Katolikus Általános Iskola bemutatása 3
3. Az iskola intézményi környezete. Kapcsolat a várossal és a városi intézményekkel 4
4. A gyermekek és családok társadalmi helyzete 6
Tanulók szociális helyzete, adottságai, képességei 6
5.Az intézmény működési feltételei: 7
Tárgyi feltételek 7
Személyi feltételek 7
Kapcsolat a fenntartóval 8
6. A iskola tanulóinak sajátosságai 8
7.Jelzőrendszeri tevékenység az elmúlt 3 évben (2023/2024; 2024/2025; 2025/2026) 10
8.Prevenciós programok az elmúlt 3 évben (2023/2024; 2024/2025; 2025/2026) 11
9.Munkatársak mentálhigiénés támogatása 11
10.SWOT elemzés az intézmény erőforrásainak felmérésére 12
11. A gyermekvédelmi stratégia fő céljainak meghatározása 14
12. Irányító dokumentumok az intézményben 17

1. Felsőzsolca gazdaságföldrajzi, gazdaság-szociológiai jellemzés

Felsőzsolca egy kisváros, amely Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a miskolci agglomerációban található, mindössze 10 km-re Miskolctól. Gazdasági szempontból jelentős település, prosperáló vállalkozásokkal és egy ipari parkkal rendelkezik, amely hozzájárul a helyi fejlődéshez. Két általános iskolája van, az egyik a római katolikus, amásik a református felekezet fenntartásában. Az önkormányzatnak két telephelyen van óvodája. Emellett még a görögkatolikus egyház is üzemeltet egy óvodát és egy bölcsődét A város lakói általában Miskolcra járnak dolgozni, a reggeli és a délutáni ingázás számottevő. Jelentős a roma kisebbség a településen, saját önkormányzattal is rendelkeznek. Iskolánk diákjai ebből a roma közösségből kerülnek ki teljes mértékben. A tanulóink szüleinek legtöbbje a helyi GAMESZ-nél (Gazdasági Műszaki Ellátó és Szolgáltató Szervezet) dolgozik. Általában közmunka program keretein belül. A családanyák jellemzően otthon háztartásbeliként élnek. Nagy családok élnek együtt, egy háztartásban, sok gyerekkel. Sajnos nem elhanyagolható a bűnözés sem, számos család érintett kisebb vagy akár nagyobb bűnesetekben.

2. A Felsőzsolcai Szent István Katolikus Általános Iskola bemutatása

A Felsőzsolcai Szent István Katolikus Általános Iskola (3561 Felsőzsolca Szent István u. 2. székhellyel) 2012. augusztus 31-én jött létre és kezdte meg működését. Fenntartója az Egri Főegyházmegye (3300 Eger, Széchenyi u. 1.), mely biztosíték a hosszú távú fennmaradásra. Iskolánk 8 évfolyamos általános iskola, nappali rendszerű, minden tanulónk római katolikus szellemiségű nevelésben részesül.

Az intézménynek jelenleg 175 tanulója van, ebből szünetelő jogviszonyban van 7 tanuló. Az alsó tagozat létszáma 73 fő, míg a felső tagozatra 102 tanuló jár. Jelenleg 10 tanulócsoportunk van (4 alsó és 6 felső tagozatos osztály), illetve 4 napközis csoport is működik. A párhuzamos osztályokban azonos óraszám szerint történik az oktatás. Hátrányos helyzetű, 100% roma tanulók alkotják az iskola tanulóit. Alsó tagozaton a napközis ellátás biztosított a gyerekeknek. Tanulóink közül 11 beilleszkedési-, magatartási- és tanulási nehézséggel küzd, 3 gyermek pedig sajátos nevelési igényű.

3. Az iskola intézményi környezete. Kapcsolat a várossal és a városi intézményekkel.

A Felsőzsolcai Szent István Katolikus Iskola szoros kapcsolatot ápol a **család- és gyermekjóléti szolgálattal**, a **védőnővel**, a **gyermekorvossal**, a **szociális munkással**, az **iskolalelkésszel** és más külső szervekkel, mint a rendőrség vagy a gyámhivatal. Ezen szereplők speciális feladatokkal segítik az iskolai életet:

- *A Felsőzsolcai Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálata:* Feladata a családok napi életviteli, pénzügyi vagy lakhatási problémáinak megoldása, gyermeknevelési tanácsadás nyújtása és válsághelyzetekben való fellépés. Az iskola jelzései alapján (például rendszertelen iskolába járás, bántalmazás, elhanyagolás gyanúja) ők intézkednek, szükség esetén a megfelelő hatóság bevonásával (védelembe helyezés). Rendszeresen részt vesznek az iskolai fegyelmi és esetmegbeszéléseken, ezzel segítve a közös döntéshozatalt. Kapcsolatunk szinte mindennapos.
- *Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény munkatársa : Szociális Munkás:* Kiemelt feladata a hátrányos helyzetű tanulók támogatása az iskola gyermekvédelmi felelősével karöltve. Ő tartja a kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálattal, segít a hivatalos ügyek intézésében, anyagi és lelki támaszt nyújt, és koordinálja a bevonható külső szakembereket (pszichológus, jogi segítség). Ezen túlmenően bizalmi kapcsolatot épít a diákokkal, meghallgatja és feltárja a problémák okait, ezzel erősítve biztonságérzetüket.
- *Védőnő:* A védőnő feladata az egészségi állapot monitorozása. Alsó évfolyamokon részt vesz a szűrővizsgálatokban, tanácsot ad táplálkozás és higiénia terén. Két hetente végez rendszeres tisztasági vizsgálatokat, megelőzve ezzel a fertőzések terjedését. Az egészségnevelési héten korosztályos előadásokat tart egészséges életmódról, táplálkozásról, higiéniáról, valamint a serdülőket érintő prevenciós témákról (dohányzás, drogok).
- *Gyermekorvos (Iskolaorvos):* Rendszeresen státuszvizsgálatot végez, követi a gyermekek testi fejlődését (látás, hallás, mozgásszervi állapot), beadja a kötelező védőoltásokat, és szükség esetén szakorvoshoz irányítja a tanulókat, ezzel biztosítva az időben történő ellátást.
- *Iskolalelkész (Római Katolikus Plébános):* Katolikus iskolaként plébános atyával tudják felvenni a kapcsolatot azok a diákok, akiknek családi vagy magánéleti válság van az

életében. Beszélgetésekkel, odafigyeléssel, imákkal nyújt támaszt.

- *Felsőzsolcai Közösségi Ház és Városi Könyvtár:* Iskolánk rendszeres kapcsolatot ápol a Felsőzsolcai Közösségi Ház és Városi Könyvtárral. Ünnepi megemlékezéseken veszünk részt a könyvtár szervezésében. A könyvtár helytörténeti és időszakos kiállításait rendszeresen látogatjuk. Könyvtári foglalkozásokon veszünk részt, mese- és versmondó versenyeken tanulóink aktívan jelen vannak.
- *Óvoda:* Részt veszünk a Felsőzsolcai Napközi Otthonos Óvoda szakmai programjain, rendezvényein, ünnepségein. Az óvodával való együttműködés során fő célunk leendő tanítványaink megismerése, az iskolába lépés megkönnyítése. A rendszeres megbeszélések, tapasztalatcserék az iskolai elvárások, követelmények és az óvodai nevelő oktató munka kölcsönös megismerését, egymásra épülését segítik.
- *Roma Nemzetiségi Önkormányzat:* A közösen szervezett szülői értekezleteken célunk a cigány tanulók szüleivel megismertetni az iskola nevelő-oktató munkáját, erősíteni az iskolával való kapcsolatukat. Az iskolavezetés kapcsoatot tart a Roma Nemzetiségi Önkormányzat vezetőivel, akik támogatják az iskolai rendezvényeket.
- *Területileg illetékes Pedagógiai Szakszolgáltató Központ:* A Pedagógiai Szakszolgáltató Központ elvégzi a magatartási, tanulási zavarokkal küzdő gyermekek vizsgálatát. Nevelési problémáink megoldásához kérjük a Pedagógiai Szakszolgáltató Központ szakembereinek segítségét.
- *Kapcsolat és együttműködés a városvezetéssel*

  Az iskola tanulói rendszeresen szerepelnek a városi ünnepségeken, (október 6.. adventi gyertyagyújtás). Ezeket az eseményeket a Polgármesteri Hivatal koordinálja, az iskolák pedig kulturális műsorral járulnak hozzá.

  A helyi környezetvédelmi akciókban (Te Szedd! mozgalom, szemétszedés a közterületeken) tanulóink aktívan vesznek részt. Iskolánkban a hulladékot szelektíven gyűjtjük.

  Az önkormányzat támogatást nyújthat eszközbeszerzéshez, táborokhoz vagy projektekhez pályázatokon keresztül. A városvezetés és az iskola közösen dolgozik a gyermek- és ifjúságvédelemben (pl. szociális támogatások, étkeztetés, beiskolázási segítség, tanszercsomagok).

  Felsőzsolca Város Önkormányzata elismeri a tanulók és pedagógusok munkáját –

például tanévzáró díjak, karácsonyi juttatások formájában.

Az önkormányzat és az iskolák vezetői rendszeres egyeztetéseket tartanak a város oktatási és kulturális életéről. Az önkormányzat támogató szerepet tölt be a pályázatok, fejlesztések kapcsán.

Felsőzsolca városa számára az iskola nem csupán oktatási intézmény, hanem a helyi közösségi élet egyik meghatározó pillére.

A település elvárja, hogy az iskola magas színvonalú, értékközvetítő nevelő-oktató munkát végezzen, amely hozzájárul a tanulók személyiségének fejlődéséhez, valamint a helyi és nemzeti identitás erősítéséhez.

Az iskola feladata, hogy a gyermekekből művelt, erkölcsös, közösségükért felelősséget vállaló fiatalokat neveljen, akik képesek a társadalomba való sikeres beilleszkedésre és a további tanulmányokra való felkészülésre.

A település igénye, hogy az iskola aktívan vegyen részt a város kulturális és közösségi életében, kapcsolódjon be a helyi rendezvényekbe, ünnepségekbe és közreműködésével erősítse a közösségi összetartozás érzését.

A város lakossága elvárja, hogy az iskola biztonságos, szeretetteljes és elfogadó környezetet biztosítson minden gyermek számára, különös tekintettel a hátrányos helyzetű tanulók támogatására.

Felsőzsolca városa tehát olyan iskolát vár el, amely nyitott, együttműködő, hagyományőrző és megújulásra képes. Hozzájárul a település fejlődéséhez és a helyi közösség értékeinek megerősítéséhez.

4. A gyermekek és családok társadalmi helyzete

Tanulók szociális helyzete, adottságai, képességei

Iskolánk tanulóinak nagy többsége alacsony komfort fokozatú, kis alapterületű lakásokban, nehéz anyagi körülmények között élnek. A szülők nagyobb része munkanélküli, kisebb részük a Felsőzsolca város közmunka programjában dolgozik. Néhány tanuló kivételével diákjaink ingyenes étkezésben, tankönyvben részesülnek.

A tanulók kisebb része átlagos képességű, akik képesek az iskolai elvárásoknak

megfelelni. A tanulók többsége, tanulási nehézségekkel küzd, készségeik, képességeik fejletlensége miatt folyamatos segítségre szorulnak.

Nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor fontos feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

5.Az intézmény működési feltételei:

Tárgyi feltételek

Iskolánk felszereltsége megfelelő. A nevelő-oktató munkához szükséges tantermekkel, szertárakkal, ebédlővel, tornateremmel, könyvtárral, számítástechnika teremmel rendelkezünk. Az iskola udvara nem zárható, a gyermekek felügyelete jelentős nehézségekkel biztosítható csak. A kültéri játszótéri eszközök, padok közepes minőségűek.

Személyi feltételek

A szakos ellátottság teljes.

A nevelő- oktató munkát az alsós és felsős tagozatban tanító pedagógusok szakmai munkaközössége koordinálja.

Az iskolában folyó munkát gazdasági vezető, gazdasági ügyintéző, iskolatitkár, technikai dolgozók segítik.

A pedagógusok nevelő-oktató munkájukkal elősegítik a tanulók keresztény szellemiségben történő nevelését, a Pedagógiai programban megfogalmazott célkitűzések és feladatok megvalósulását, a tanulók felzárkóztatását és tehetséggondozását. Folyamatosan együttműködnek a szülőkkel, az intézmény munkáját segítő szervezetekkel.

A pedagógusok, osztályfőnökök feladatait az intézményi alapdokumentumok tartalmazzák (Pedagógiai Program, Helyi tanterv, Házirend, Szervezeti és Működési Szabályzat)

Kapcsolat a fenntartóval

Az iskola fenntartója az Egri Főegyházmegye, amely felelős az egyházi iskolák működtetéséért és irányításáért. A főegyházmegye célja a keresztény értékek közvetítése és a katolikus szellemiségű nevelés biztosítása.

Az Egri Főegyházmegye által meghatározott hitoktatási program keretében a diákok részt vehetnek vallásos nevelésben, amely segíti őket a hitük mélyebb megértésében. Évente megrendezésre kerül a hittantábor Sarudon vagy Egerben.

Az Egri Főegyházmegye pénzügyi támogatást nyújt az iskola működéséhez, ami lehetővé teszi az infrastruktúra fejlesztését és a pedagógiai programok megvalósítását.

A főegyházmegye szakmai irányítást biztosít az iskola vezetésének, pedagógusainak és az oktatási programoknak. Ez magában foglalja a pedagógiai és didaktikai módszerek folyamatos fejlesztését.

Az iskola és az Egri Főegyházmegye szoros együttműködést folytat a különböző pályázatok megvalósításában is, amely lehetővé teszi új programok és fejlesztések finanszírozását. Ezen pályázatok révén a közös célok elérése érdekében hatékonyan tudják támogatni az iskola fejlődését.

A Felsőzsolcai Szent István Általános Iskola és az Egri Főegyházmegye kapcsolata szoros és kölcsönösen támogató.

6. A iskola tanulóinak sajátosságai

	Fő
Létszám	**161**
HH	**12**
HHH	**131**
Évismétlő	**10**
Védelembe vett	**18**

- *Családok szerkezete*

Az osztályfőnökök tapasztalatai alapján a családok túlnyomó többsége összetett, bonyolult mintázatot mutat. Sokszor él együtt egy ingatlanban több család, generáció is. A gyermekek felügyelete ennek ellenére sem mindig megfelelő. Jellemző az élettársi kapcsolat, a kapcsolatok gyakori váltása, a mozaikcsalád. Gyakran hárul a nagyszülőkre vagy a legidősebb testvérre a gyermekek ellátása, felügyelete.

- *Halmozottan Hátrányos Helyzet és Hátrányos Helyzet*

Az évek alatt a HH-s és HHH-s gyermekek száma közel változatlan.

A védelembe vett gyermekek száma egyre növekszik. Vezető ok az igazolatlan hiányzások magas száma. További okok: elhanyagolás, szülői érdektelenség, függőségek a családban.

- *Túlkoros tanulók száma*

Minden osztályban van évismétlő tanuló. Gyakran, különösen felső tagozatban, az osztályközösségek teljesen megváltoznak. A túlkoros/évismétlő tanulók száma kissé növekvő tendenciát mutat.

- *Lemorzsolódás által veszélyeztetett tanulók száma*

Minden tanévben találkozunk néhány tanulóval, aki 16 éves korára nem teljesíti a 8. évfolyam követelményeit. Ez visszavezethető a rossz szociális, családi környezetre, a kortárs csoportok negatív hatásaira általában.

- *Hiányzási mutatók*

Magas számú mind az igazolatlan, mind az igazolt hiányzása a tanulóknak.

Ez a probléma is a fentebb taglalt okokra vezethető vissza. Rossz családi minták, környezet, függőségek.

- *Egészségügyi problémák a gyermekek körében*

Az iskolai közösségekben általában is megjelenő légúti megbetegedéseken túl számos további jellemző betegség is gyakori.

Fertőző betegségek gócpontjai azok a szegregátumok, ahonnan a gyermekek iskolába járnak, így jelen volt már az iskolában a fertőző májgyulladás.

Sok tanuló küszködik szemproblémákkal, melyet a szülő elhanyagol, nem viszi további szakorvosi vizsgálatra gyermekét.

Alváshiánnyal, fáradtan, stresszesen érkeznek iskolába tanulóink. Otthon nincs biztosítva a nyugodt légkör. Ebből mentális problémák is következnek. Ezáltal sokuknál agresszív viselkedés figyelhető meg.

Tanulóinknál gyakran megfigyelhető, hogy nem alakultak ki a helyes táplálkozási szokások, egészségtelen ételeket, italokat fogyasztanak. Emiatt valószínűleg sok tanulónk fogászati problémával küzd, melyet sajnos a szülők többsége nem kezeltet.

A gyerekeknél megfigyelhető továbbá a gyenge állóképesség, ami a mozgásszegény életmódra vezethető vissza.

7. Jelzőrendszeri tevékenység az elmúlt 3 évben (2023/2024; 2024/2025; 2025/2026)

Iskolánkban évek óta rendszeresen magas a megtett jelzések száma. Jól bejáratott adminisztrációs rendszerben történnek meg a jelzések. A pedagógusok által ismert nyomtatványon a probléma észlelésekor a lehető leghamarabb jelzést küldenek a megfelelő hivatalnak/hatóságnak.

A jelzések okai:

- igazolatlan hiányzások, igazolt hiányzások magas száma
- magatartási problémák
- gyermek elhanyagolása

A lakásotthonosok esetében a tavalyi évben a hiányzásokról nem ment ki értesítés. Tudomásunk szerint nem kellett a gyám felé hivatalos értesítést küldeni.

A család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársaival nagyon jó a tantestület kapcsolata. Első körben szóban értesülnek a problémákról, majd ezeket röviden írásban is rögzítjük az esetjelző lapokon. A megtett intézkedésekről szóló visszajelzések lényegretörőek.

A megtett intézkedések eredményessége változó tendenciát mutat, sokféle kimenettel találkozunk.

Az iskolában az esetmegbeszélések a gyermek és a szülő jelenlétében, a családgondozó munkatársai, az osztályfőnök és az iskolavezetés jelenlétében történnek. Legtöbbször az iskola kezdeményezi az esetmegbeszéléseket.

Minden naptári évben egyszer jelzőrendszeri tanácsokozáson vesz részt az iskola egy megbízott képviselője.

8. Prevenciós programok az elmúlt 3 évben (2023/2024; 2024/2025; 2025/2026)

- Iskolánk védőnője évente több alkalommal ellátogat iskolánkba. Egészségneveléssel, egészséges életmóddal kapcsolatos előadásokat tart mind az alsó, mind a felső tagozatos tanulóinknak.
- A B.-A.-Z. Vármegyei Rendőrfőkapitányságtól egy ezzel foglalkozó rendőr százados bűnmegelőzési, drogprevenciós, konfliktuskezelési, agressziókezelést segítő előadásokat tart diákjainknak félévente 1-2 alkalommal.

- Ebben az évben (2025/2026) vette fel iskolánkkal a kapcsolatot a KEF (Kábítószerügyi Egyeztető Fórum). Iskolánk egy pedagógusa vett részt az általuk szervezett Regionális Drogügyi Konferencián, melynek Eger adott otthont. Az itt elhangzottakról iskolai értekezleten tájékoztatta a tantestületet.
- Az előző tanévben (2024/2025) a NÉBIH és a Drogambulancia is tartott tájékoztató és interaktív foglalkozást a felső tagozatos diákoknak egy-egy alkalommal. Téma volt az alkoholfogyasztás, dohányzás és droghasználat negatív hatásai.

9. Munkatársak mentálhigiénés támogatása

A tantestületünk 19 fős, jól képzett pedagógusokból áll, akik az emberi élet védelmét és a másokra való odafigyelést helyezik előtérbe. Nyitottak a kommunikációra és az esetmegbeszélésekre, ami elősegíti a problémák hatékony kezelését. A tantestület többsége tapasztalt, de fiatal kollégák is gazdagítják a csapatot.

A kiégés nem jellemző, a jó kollegiális szellem segít ellensúlyozni a stresszt. A fluktuáció alacsony, ami a munkatársak elégedettségét tükrözi. A havonta megtartott munkahelyi értekezleteken iskolánk lelki vezetője elmélkedést tart a pedagógusok lelki egészségének megőrzése és a hitben való megerősödés érdekében.

- Tantestületünk ősszel rendszeresen egy napos zarándoklaton vesz részt.
- Minden év végén közös szalonnasütéssel és kötetlen beszélgetéssel zárjuk a tanévet.
- Egyszeri alkalommal vett részt igazgatóhelyettes asszony a tavalyi tanévben egy konferencián, ahol a kiégésről volt szó, illetve annak megelőzéséről. Az ott hallottakról a tantesületnek beszámolt egy munkahelyi értekezleten.

A tantestület érzékenyítése, a problémák időben történő felismerésére elengedhetetlen a pedagógusok és a diákok jólétének érdekében.

10.SWOT elemzés az intézmény erőforrásainak felmérésére

Erősségek • Összetartó tanári közösség • Alacsony fluktuáció • Jó teljesítmény a rendezvényeken • Rendszeres iskolalátogatás • Katolikus egyház anyagi támogatása • Jó technikai felszereltség • Sikeres integráció hátrányos helyzetű gyerekeknek • Magas pedagógusi felkészültség • Iskolaőr és szociális segítő jelenléte • Jó kapcsolat a családgondozóval	**Gyengeségek** • Tanulmányi nehézségek a tanulók körében • Családi motiválatlanság • Kezeletlen magatartási problémák • Nehézségek a szülőkkel való kommunikációban • Gyenge szabálykövetés • Motiválatlanság a tanulók között • Pszichológus kevés időt tölt az iskolában • Szaktantermek hiánya • Magas osztálylétszám • Iskolaépület állapota • Alacsony továbbtanulási arány • Magas iskolaéretlenség • Magas iskolai hiányzás
Lehetőségek • Programokon való részvétel • Autodidakta képzések • Vendégelőadások • Pályázatok • Továbbképzések • Önkormányzati támogatás • Gyógypedagógus alkalmazása • Pszichológus alkalmazása magasabb óraszámban • Családgondozó szolgálattal való jó kapcsolat megtartása • Szabadidős programok bővítése • Keresztény elköteleződés erősítése	**Veszélyek** • Diákok lemorzsolódásának veszélye • Iskolából kimaradás • Tanári kiégés • Kábítószer használat • Kezeletlen pszichológiai problémák • Támogató családi háttér hiánya • Szegregáció • Negatív szülői minta • Pedagógusi tehetetlenség • Tanulók motiválatlansága • Tanulók mozgásszegény életmódja

Erősségek: Az iskola összetartó tanári közösséggel rendelkezik, amelyben alacsony a

fluktuáció. A diákok az őket körülvevő körülményekhez viszonyítva jól teljesítenek a rendezvényeken. A katolikus egyház anyagi támogatása, a jó technikai felszereltség, valamint a pedagógusok magas szintű felkészültsége hozzájárul a sikeres integrációhoz a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esetében. Az iskolaőr és a szociális segítő jelenléte, valamint a családgondozóval való jó kapcsolat erősíti a közösséget.

Gyengeségek: Számos gyengeséggel is szembesül az iskola, például a tanulók tanulmányi nehézségei, a családi motiválatlanság és a kezeletlen magatartási problémák. A szülőkkel való kommunikáció nehézségei, a gyenge szabálykövetés és a tanulók motiválatlansága szintén nehezíti a nevelő-oktató munkát.

Lehetőségek: Az iskola számára számos lehetőség kínálkozik, mint például a programokon való részvétel, autodidakta képzések, vendégelőadások és pályázatok. A továbbképzések és az önkormányzati támogatás lehetőséget adnak a fejlődésre, míg a gyógypedagógus és pszichológus magasabb óraszámban történő alkalmazása segítheti a diákokat. A családgondozó szolgálattal való jó kapcsolat fenntartása és a szabadidős programok kínálatának bővítése szintén hozzájárulhat az iskola közösségi életének erősítéséhez.

Veszélyek: Az iskola előtt álló fenyegetések közé tartozik a diákok lemorzsolódásának és iskolából kimaradásának veszélye, valamint a tanárok szakmai kiégése. A kábítószer használat és a kezeletlen pszichológiai problémák szintén komoly aggodalomra adnak okot. A támogatást nyújtó családi háttér hiánya és a szegregáció további kihívásokat jelentenek, míg a negatív szülői minta is nehezíti a mindennapi pedagógiai munkánkat.

Összegzés

A helyzetértékelés elkészítésekor számos problémát térképeztünk fel. A gyermekvédelmi stratégia kialakítása során ezek közül választunk ki néhány hangsúlyos területet és ezek mentén tervezzük kitűzni a stratégia fő irányvonalát, céljait.

11. A gyermekvédelmi stratégia fő céljainak meghatározása

Stratégiánkban 3 célt tűztünk ki, amelyeket a következő években el szeretnénk érni. Ezek a következők:

1. A keresztény elköteleződés erősítése
2. A tanulási nehézségek csökkentése
3. Drogprevenció

1. A keresztény elköteleződés erősítése

Iskolánk nevelő-oktató munkájának középpontjában nem csupán a tudás átadása áll, hanem a keresztény értékrend közvetítése és pozitív megélése is; amely elősegíti a **keresztény elköteleződés erősítését** is. Ez nálunk különösen nagy jelentőséggel bír, hiszen intézményünkben, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelkednek. E gyermekek életében az iskola sokszor nemcsak tanulási színtér, hanem biztonságot nyújtó közösség, amely képes pótolni a hiányzó családi mintákat és értékeket. A keresztény elköteleződés erősítése ezért csak akkor lehet eredményes, ha az nem elvárásként, hanem szeretetteljes, megtartó erőként jelenik meg.

Tanulóink gyakran olyan élethelyzetből érkeznek, ahol a hit gyakorlása nem része a mindennapoknak, sőt, sok esetben az alapvető bizalom is sérült. Ebben a környezetben a keresztény nevelés legfontosabb eszköze a hiteles példamutatás. A pedagógus személyisége, viselkedése, empátiája és következetessége sokkal többet közvetít, mint bármely tananyag. Az elfogadó, ugyanakkor határozott nevelői attitűd segíti a gyermekeket abban, hogy megtapasztalják a keresztény értékeket. Ehhez elengedhetetlen a tantestület lelki támogatása, belső lelki alkalmak, közös imádságok és lelkigyakorlatok szervezése, amelyek erősítik az egységes nevelési szemléletet.

A hitoktatás és a lelki programok akkor válhatnak igazán hatékonnyá, ha élményszerűek és a gyermekek életkorához, tapasztalataihoz igazodnak. A hittanórákon alkalmazott játékos, drámapedagógiai és beszélgetésre épülő módszerek segítenek abban, hogy a tanulók ne elvont tanításként, hanem személyes élményként találkozzanak a keresztény üzenettel. A közös reggeli imák, az osztályszintű lelki percek és az egyszerű, érthető nyelvezettel megfogalmazott imádságok hozzájárulnak ahhoz, hogy a hit a mindennapok természetes részévé váljon.

A keresztény elköteleződés megerősítésében kiemelt szerepe van az iskolai közösségi életnek. Az egyházi ünnepek – mint az advent, a karácsony, a nagyböjt és a húsvét – élményszerű megélése lehetőséget ad arra, hogy a tanulók közösségben tapasztalják meg az összetartozás és az ünnep örömét. A lelki napok, közös rendezvények nemcsak a hit mélyítését szolgálják, hanem erősítik a közösségi kapcsolatokat is.

Az iskola befogadó és megtartó légkörének kialakítása szintén alapfeltétele a keresztény nevelés sikerének. A konfliktusok kezelése a megbocsátás és a jóvátétel elvei mentén segíti a tanulókat abban, hogy felismerjék tetteik következményeit, ugyanakkor megtapasztalják az újrakezdés lehetőségét. A pozitív megerősítés, a sikerélmények biztosítása és a hátránykompenzáló programok mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyermekek önértékelése erősödjön, és nyitottabbá váljanak a keresztény értékek befogadására.

Nem hagyható figyelmen kívül a családok szerepe sem. A szülők bevonása a lelki életbe sok esetben kihívást jelent, mégis elengedhetetlen. Az ítélkezésmentes, támogató kommunikáció, a közös ünnepek és családi lelki alkalmak lehetőséget teremtenek arra, hogy a családok fokozatosan kapcsolódjanak be az iskola keresztény közösségébe. A szociális segítségnyújtás és a pasztoráció összekapcsolása erősíti a bizalmat, és hitelesebbé teszi az egyház jelenlétét a mindennapokban.

2. *A tanulási nehézségek csökkentése*

Tanulóink jelentős része tanulási nehézségekkel küzd, ezért az nevelő-oktató munka egyik legfontosabb feladata a lemaradások csökkentése mellett az önbizalom és a tanulásba vetett hit megerősítése. Ezek a tanulók nemcsak képességeik hiánya, hanem korábbi kudarcélményeik, kedvezőtlen szociális környezetük és hiányos tanulási stratégiáik miatt sem tudnak megfelelni az iskolai elvárásoknak. Az intézmény felelőssége ezért abban áll, hogy olyan támogató pedagógiai környezetet alakítson ki, amely minden gyermek számára biztosítja a fejlődés lehetőségét.

A hatékony segítségnyújtás alapfeltétele a tanulási nehézségek korai felismerése és a folyamatos nyomon követés. A bemeneti mérések, pedagógiai megfigyelések és diagnosztikus vizsgálatok lehetőséget adnak arra, hogy a pedagógusok pontos képet kapjanak a tanulók erősségeiről és fejlesztendő területeiről. Az egyéni fejlesztési tervek kidolgozása segíti a tudatos, célzott fejlesztő munkát, miközben rendszeres visszajelzést nyújt a fejlődés üteméről. A tanulók előrehaladásának folyamatos követése nemcsak szakmai szempontból fontos, hanem hozzájárul ahhoz is, hogy a gyermekek és szüleik is érzékeljék a fejlődést.

A tanórai munka megszervezése során kiemelt szerepet kap a differenciálás és a Komplex Alapprogram módszertani elemeinek alkalmazása. A tanulók eltérő képességei és tanulási tempója megkövetelik, hogy a pedagógusok rugalmas tanulásszervezési formákat alkalmazzanak. A heterogén összetételű tanulócsoportokban végzett kooperatív munka lehetőséget teremt az együttműködésre, az egymástól való tanulásra és a közösségi élmény megélésére. A tanórák során előtérbe kerülnek az élményalapú, cselekvésre építő módszerek.

A Komplex Alapprogram alprogramjai – így a logikai, digitális, művészeti, testmozgásos és életgyakorlat-alapú tevékenységek – különösen hatékony eszközei a tanulási nehézségek kompenzálásának. Ezek a feladattípusok lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók saját erősségeik mentén kapcsolódjanak be a tanulási folyamatba, és olyan területeken is sikerélményhez jussanak, amelyek nem feltétlenül a hagyományos tantárgyi teljesítményhez kötődnek. A választható, különböző nehézségű feladatok alkalmazása segíti az egyéni haladási ütemhez igazodó fejlődést, miközben csökkenti a kudarcélmények számát.

A tanórai differenciálás mellett elengedhetetlenek a rendszeres fejlesztő és felzárkóztató foglalkozások. A kiscsoportos vagy egyéni fejlesztések célzottan támogatják az alapkompetenciák – különösen az olvasás, írás és számolás – fejlődését, valamint segítenek a hatékony tanulási stratégiák elsajátításában. A tanulásmódszertani elemek beépítése hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók fokozatosan önállóbbá váljanak, és képesek legyenek saját tanulási folyamataik irányítására.

A pedagógusok szakmai támogatása szintén kulcsfontosságú a tanulási nehézségek kezelésében. A rendszeres szakmai műhelyek, esetmegbeszélések és továbbképzések lehetőséget biztosítanak a tapasztalatok megosztására és az egységes szemlélet kialakítására.

Végül, de nem utolsósorban fontos a szülők bevonása a fejlesztő folyamatokba. A rendszeres, érthető kommunikáció, a tanácsadás és az együttműködés lehetőséget teremt arra, hogy a családok is támogató szerepet töltsenek be a tanulók fejlődésében. A pedagógusok és a szülők közötti bizalmi kapcsolat erősíti a következetes nevelési környezetet, amely elengedhetetlen a tartós fejlődéshez.

3. *Drogprevenció*

Egy olyan szociokulturális hátterű iskolában, mint a mi intézményünk a drogprevenció nem szűkíthető le alkalmi előadásokra, hanem tudatosan felépített, hosszú távú nevelési folyamatként kell megjelennie a mindennapi életben.

A megelőzés alapját az jelenti, hogy a drogprevenciós szemlélet beépül a mindennapi

nevelőmunkába. Az osztályfőnöki órák, a hittan és az egészségnevelés alkalmas terepei annak, hogy a tanulók életkoruknak megfelelő, érthető és őszinte információkat kapjanak a szenvedélybetegségek veszélyeiről. A hangsúly nem a félelemkeltésen, hanem a testi-lelki egészség védelmén, valamint a tudatos döntéshozatal fontosságán van. A gyermekek számára különösen fontos, hogy kérdezhessenek, beszélhessenek tapasztalataikról, és biztonságos közegben dolgozhassák fel az őket érintő problémákat.

A drogprevenció hatékonysága szorosan összefügg a személyiségfejlesztéssel. Az önismeret, az önértékelés és az érzelmi intelligencia fejlesztése segíti a tanulókat abban, hogy képesek legyenek nemet mondani a káros hatásokra. A konfliktuskezelési technikák, a stresszkezelés és a döntési helyzetek gyakorlása hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók ne menekülési útvonalként tekintsenek a szerekre.

A prevenciós munka fontos eleme az élményalapú programok szervezése. Külső szakemberek, rendőrségi vagy civil szervezetek bevonása hiteles információforrást jelenthet a tanulók számára, különösen akkor, ha ezek az alkalmak interaktív formában valósulnak meg. A sport- és művészeti tevékenységek nemcsak alternatívát kínálnak a káros szokásokkal szemben, hanem segítenek a feszültség levezetésében és a pozitív énkép kialakításában is.

A katolikus iskola sajátos küldetéséből fakadóan a drogprevenció nem választható el az értékközvetítéstől. Az emberi élet tisztelete, a test és lélek egysége, valamint az önmagunkért és másokért vállalt felelősség mind olyan keresztény értékek, amelyek erős védőfaktorként jelennek meg a megelőzésben. A közös imák, lelki beszélgetések és a hit nyelvén megfogalmazott üzenetek segítik a tanulókat abban, hogy saját életüket értékesnek lássák, és felelősségteljes döntéseket hozzanak.

A pedagógusok felkészültsége és együttműködése szintén elengedhetetlen. A prevenciós továbbképzések, esetmegbeszélések és a jól működő jelzőrendszer biztosítják, hogy a veszélyeztetett tanulók időben segítséget kapjanak. Ugyanilyen fontos a szülők bevonása, hiszen a család és az iskola csak együtt tud hatékony védőhálót kialakítani.

A keresztény elköteleződés erősítésére, a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók támogatására és a drogprevencióra irányuló intézkedések közös alapja az a pedagógiai szemlélet, amely a gyermeket teljes személyiségében kívánja megszólítani. Mindhárom terület esetében meghatározó szerepet kap a biztonságos, elfogadó iskolai légkör, a hiteles pedagógusi példamutatás és a közösség megtartó ereje.

A keresztény nevelés értékrendet és irányt mutat, a tanulási nehézségek kezelése eszközt ad a sikeres iskolai előrehaladáshoz, míg a drogprevenció a testi-lelki egészség védelmét szolgálja. Ezek az intézkedések nem különálló elemek, hanem egymást erősítő folyamatok.

feladat	**Tanulási nehézséggel küzdő gyermekek támogatása**
határidő	- A szakértői vélemény alapján
eszköz	- Fejlesztőfoglalkozások BTMN – belső szakember, heti 1 vagy 2 óra, - eDia fejlesztő feladatsorok - Képességkibontakoztató felkészítés - (kiindulási alap: eDia mérések, kompetenciamérések, DIFER mérés) - Online fejlesztő alkalmazások (wordwall, okosdoboz, tankocka, Geogebra, FejlesztElek)
módszer	- DIFER mérés, megfigyelés, konzultáció, egyéni beszélgetés, fejlesztés, differenciálás-felzárkóztatás, korrepetálás Tanórai csoportmunkák és páros munkák, differenciált feladatkiosztás
partnerek	- Borsod – Abaúj - Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat - Borsod – Abaúj - Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézménye - Család- Gyermekjóléti Központ (esetmegbeszélések szükség esetén) - Iskolapszichológus - pedagógusok
értékelési mutatók	- DIFER mérés – szintek szerint - tanulmányi eredmények - eDia-mérés
felelősök	iskolavezetés, pedagógusok, gyermek- és ifjúságvédelmi támogató

feladat	**Keresztény elköteleződés erősítése**
határidő	- Adott tanév vége / folyamatos
eszköz	- Tanórai rendszeres rövid imádságok, - Reggeli ima - Hétfői lélekébresztő - Lelki napok, húsvéti misztériumjáték, betlehemes játék - Faliújság aktualitásokkal az egyházi év eseményei alapján - Családok bevonása az egyházi ünnepekbe - Iskolamisén, osztálymisén való részvétel - Hétvégi szentmiséken való részvétel ösztönzése - Zarándoklatok - Elsőáldozásra és bérmálkozásra való felkészítés - Liturgikus énekek tanulása
módszer	- Drámapedagógiai módszerek, önálló alkotások (rajz, betlehemkészítés) - Frontális előadások, lelki napok, páros feladatok - Vasárnapi mise az egész család meghívásával
partnerek	- Iskolalelkész - Meghívott előadók - Hitoktatók
értékelési mutatók	- Pedagógusok év végi beszámolói
felelősök	iskolavezetés, pedagógusok, gyermek- és ifjúságvédelmi támogató, hitoktatók

feladat	**Drogprevenció**
határidő	- Adott tanév vége, / folyamatos
eszköz	- Tanórákon, osztályfőnöki órákon a tananyaghoz kapcsolódó ismeretterjesztés - Meghívott előadók ismeretterjesztő előadásai - Részvétel az Együtt egy drogmentes Magyarországért mozgalom programjában - Egészségnevelési hét - Havonta egy alkalommal egészségnevelési tematikájú osztályfőnöki óra
módszer	- Frontális előadások, páros feladatok a tanórákon, ismeretterjesztő anyagok közös feldolgozása
partnerek	- Védőnő, házi gyermekorvos, rendőrség megbízott referense, családsegítő munkatársai
értékelési mutatók	-Pedagógusok beszámolói
felelősök	iskolavezetés, pedagógusok, gyermek- és ifjúságvédelmi támogató

12. Irányító dokumentumok az intézményben

1. **A Felsőzsolcai Szent István Katolikus Általános Iskola Alapító Okirata 2012.**
2. **A Felsőzsolcai Szent István Katolikus Általános Iskola Pedagógiai Programja 2025.**
   https://www.zsolcakatisk.hu/pedagogiaiprograpdf/
3. **A Felsőzsolcai Szent István Katolikus Általános Iskola Helyi Tanterve**
   https://www.zsolcakatisk.hu/helyitantervpdf/
4. **A Felsőzsolcai Szent István Katolikus Általános Iskola Házirendje**
   https://www.zsolcakatisk.hu/hazirend/
5. **A Felsőzsolcai Szent István Katolikus Általános Iskola Szervezeti és Működési Szabályzata**
   https://www.zsolcakatisk.hu/szervezetiesmukodesiszabalyzatpdf/

6. **Törvényi háttér:**

   • A többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról

   • 1997. XXXI. Tv. (Gyvt) Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló törvény

   • 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról

   • 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

   • 2011. évi CCXI. törvény a családok védelméről

   Az 1997. évi XXXI. törvény rendelkezik a gyermekek védelméről, valamint a gyámügyi igazgatásról.

   A törvény 14. § 1. pontja fejti ki, hogy mit nevezünk gyermekvédelemnek:

   „A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység”.

7. **Az 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról**

Gyvt. - 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról – Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye (jogtar.hu)

8. **A jelzőrendszeri működéssel kapcsolatos iránymutatások**

a) https://szocialisportal.hu/wp-content/uploads/2017/08/Szakmai_ajanlas_a_CSSKGYEJO_altal_muk_eszlelo_es_jelzorendszer_muk_felt_szab.pdf

b)https://szocialisportal.hu/wp-content/uploads/2017/08/PROTOKOLL_a_CSGYejo_altal_mukodtetett_eszlelo_es_jelzorendszer_foly.pdf

c) https://szocialisportal.hu/wp-/uploads/2017/08/MODSZERTANI_UTMUTATO.pdf

9. **Egyházi Törvénykönyv**

AZ EGYHÁZI TÖRVÉNYKÖNYV (katolikus.hu)

10. **Etikai Kódex a Magyar Katolikus Egyház Közoktatási Intézményeiben dolgozó pedagógusok számára**

https://ignacipedagogia.hu/katolikus_pedagogus_etikai_kodex/

11. **Gyermek- és Ifjúságvédelmi Szabályzat Egri Főegyházmegye**: https://gyermekvedelemef.hu/public/uploads/Gyermek_es_Ifjusagvedelmi_Szabalyzat_Egri_Foegyhazmegye_2022_10_26.pdf

12. **. A mindenkor hatályos EMMI rendelet a tanév rendjéről**

Felsőzsolca, 2026. április 30.